

T.C.
İZMİR
2. VERGİ MAHKEMESİ

ESAS NO : 2024/127

YÜRÜTMENİN DURDURULMASINI

İSTEYEN (DAVACI) :

VEKİLİ :

KARŞI TARAF (DAVALI) :

İzmir Vergi Dairesi Başkanlığı

(Kordon Vergi Dairesi Müdürlüğü)

VEKİLİ :

İSTEMİN ÖZETİ

: Davacı tarafından, 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun 160. maddesi hükmü uyarınca mükellefiyet kaydının re'sen terkin ettirilmesine dair işlemin; haksız ve hukuka aykırı olduğu, faaliyetine devam ettiği, vergisel ödevlerini yerine getirdiği, sağlık problemlerinden dolayı hastanede olmasından ötürü yoklamada adresinde bulunmadığı, adreste bulunmama halinin geçici olduğu, işlemin tek taraflı ve yoruma dayalı olarak tesis edildiği iddialarıyla iptaline ve yürütülmesinin durdurulmasına karar verilmesi istenilmektedir.

SAVUNMANIN ÖZETİ

: Davacının 10/2023 tarihli KDV beyannamesini vermediğinin tespit edilmesi sonucu faaliyetinin tespiti amacıyla 04/10/2023 tarihinde ve 15/12/2023 tarihinde işyeri adresine çıkılan re'sen terk yoklamalarında; adresin kapalı olduğu ve kapı zilinde Nevzat DEMİRBAŞ isminin yazılı olduğu, faaliyete ilişkin olumlu tespit yapılamaması üzerine son KDV beyanname tarihi olan 30/09/2023 tarihi itibarıyla 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun 160. maddesi gereğince mükellefiyeti re'sen terk ettirildiği, tesis edilen işlemlerde hukuka ve mevzuata aykırılık bulunmadığı belirtilerek davanın ve yürütmenin durdurulması isteminin reddine karar verilmesi gerektiği savunulmaktadır.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren İzmir 2. Vergi Mahkemesi'nce, dava dosyası 2577 sayılı İdari Yargılama Usûlü Kanunu'nun 27/2. maddesi uyarınca yürütmenin durdurulması istemi yönünden incelendi ve işin gereği görüldü:

Dava, 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun 160. maddesi hükmü uyarınca davacının mükellefiyet kaydının re'sen terkin ettirilmesine dair işlemin yürütülmesinin durdurulması ve iptali istemiyle açılmıştır.

2577 sayılı İdari Yargılama Usûlü Kanunu'nun 27. maddesinin 2. fıkrasında, Danıştay ve ya idari mahkemelerin, idari işlemin uygulanması halinde telafisi güç veya imkânsız zararların doğması ve idari işlemin açıkça hukuka aykırı olması şartlarının birlikte gerçekleşmesi durumunda, davalı idarenin savunması alındıktan veya savunma süresi geçtikten sonra gerekçe göstererek yürütmenin durdurulmasına karar verebilecekleri, yürütmenin durdurulması kararlarında idari işlemin hangi gerekçelerle hukuka açıkça aykırı olduğu ve işlemin uygulanması halinde doğacak telafisi güç veya imkânsız zararların neler olduğunun belirtilmesinin zorunlu olduğu, hükmüne yer verilmiştir.

213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun 153. maddesinde; vergiyeye tabi ticaret ve sanat erbabı, serbest meslek erbabı, kurumlar vergisi mükellefleri ile kolektif ve adi şirket ortaklarıyla komandit

T.C.
İZMİR
2. VERGİ MAHKEMESİ

ESAS NO : 2024/127

şirketlerin komandite ortaklarından işe başlayanların keyfiyeti vergi dairesine bildirmeye mecbur oldukları, 160. maddesinin 1. fıkrasında; 153. maddede yazılı mükelleflerden işi bırakanların, keyfiyeti vergi dairesine bildirmeye mecbur oldukları, aynı maddenin 3. fıkrasında ise; işi bırakma bildiriminde bulunmayan bir mükellefin işi bıraktığının tespit edilmesi veya yapılan araştırma ve yoklamalar sonucunda bilinen adreslerinde bulunamaması ve başka bir adreste faaliyetine devam ettiğine dair bilgi edinilememesi veya başkaca bir ticarî, zirai ve meslekî faaliyeti olmadığı halde münhasıran sahte belge düzenlemek amacıyla mükellefiyet tesis ettirdiğinin vergi incelemesine yetkili olanlarca düzenlenen rapor ile tespit edilmesi ve mükellefiyet kaydının devamına gerek görülmediğinin raporda belirtilmesi halinde, mükellefin (matrahlı veya matrahsız beyanname ve renler dahil) işi bırakmış addolunacağı ve mükellefiyet kaydının vergi dairesince terkin edileceği, bu durumun, ilgili kamu kurum ve kuruluşu ile kamu kurumu niteliğindeki meslek üst kuruluşuna da bildirileceği, aynı maddenin son fıkrasında da; bu maddenin uygulanmasına ilişkin usulleri belirlemeye Maliye Bakanlığı'nun yetkili olduğu düzenlenmiştir.

Anılan Kanun'un 160. maddesinin 3. fıkrası, işini tamamen terk eden ve vergiye tabi bir faaliyeti tespit edilemeyen mükellefler hakkında, sadece işi bırakma keyfiyetinin vergi dairesine bildirilmemiş olması nedeniyle gereksiz tarhiyatlara yapılmasının ve ihtilaflar yaratılmasının ortaya çıkardığı sakıncaları gidermek, münhasıran sahte belge düzenlemek amacıyla mükellefiyet tesis ettirenler hakkında ise, mükellefiyet kayıtlarının terkinin suretiyle idarenin ve diğer mükelleflerin mağduriyetini önlemek amacıyla yeniden düzenlenmiştir. Bu çerçevede belirli şartları taşıyan mükelleflerin mükellefiyet kayıtlarının vergi dairesince terkin edilmesi imkanı getirilmiştir. Verilen bu imkan şüphesiz ki idareye bu durumda olan mükelleflerin mükellefiyet terkin tarihini keyfi olarak belirleme yetkisi vermemekte, tam tersine belli şartlar dahilinde yapılması gereken işlemleri yapması ve iç genelgede belirtilen süreler içerisinde yapılacak tespitlere göre mükellefiyetin re'sen terkinin sorumluluğu getirmektedir.

Hazine ve Maliye Bakanlığının 12/05/2016 tarihli ve 2016/2 seri numaralı Uygulama İç Genelgesinde;

"Gayri faal mükellef; 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun 160. maddesi gereğince işi bırakma bildiriminde bulunması gerekmekte birlikte bildirimde bulunmayanlardan, yapılan araştırma ve yoklamalar sonucunda işi bıraktığı tespit edilen veya bilinen adreslerinde bulunamayan ve başka bir adreste faaliyetine devam ettiğine dair bilgi edinilemeyen mükellef olarak tanımlanmıştır. Gayri Faal Mükelleflerin Tespitine ilişkin Liste ise; gayri faal mükelleflerin tespitine yönelik olarak vergi dairesince yapılacak re'sen terkin çalışmalarında faydalanmak üzere, aşağıda belirtilen esaslar doğrultusunda beyanname vermeyen mükelleflere ilişkin bilgilerin yer aldığı ve her ayın ilk haftasında sistem tarafından oluşturulan listedir. Gayri faal mükelleflerin tespitine ilişkin listede; ticari, zirai veya mesleki kazançlarından dolayı gerçek usule tabi gelir vergisi mükellefleri (adi ortaklıklar dahil) ile kurumlar vergisi mükelleflerinden, birbirini izleyen iki döneme ait katma değer vergisi beyanname vermeyenler ile elektrik ve/veya doğalgaz aboneliği tespit edilen mükelleflerin aboneliğinin bulunduğu işyeri adresleri yer alacaktır. Her ayın ilk haftasında, gayri faal mükelleflerin tespitine ilişkin listenin oluşturulmasından sonraki beş iş günü içinde liste alınarak, listede yer alan mükelleflerin tarh dosyalarında, işi bıraktığına ve ya işine devam ettiğine dair herhangi bir bilgi ve ya belgenin bulunup bulunmadığı kontrol edilecektir. Yapılan kontrol sonucunda, mükellefin işine devam ettiğine dair herhangi bir bilgi ve ya belgenin bulunmaması halinde söz konusu listenin sisteme konulduğu ayı izleyen üçüncü ayın sonuna kadar gerekli yoklama ve araştırma işlemleri yapılarak re'sen terkin işlemleri tamamlanacaktır.

Yoklama ve araştırma işlemleri; gayri faal mükelleflerin tespitine ilişkin listede yer alan mükelleflerin bilinen adreslerinde bulunup bulunmadığının ve başka bir adreste faaliyetine devam

T.C.
İZMİR
2. VERGİ MAHKEMESİ

ESAS NO : 2024/127

edip etmediğinin tespit edilmesi amacıyla bilinen adreslerinde yoklama yapılmasıdır. Ayrıca, mükelleflerin bilinen adreslerinde bulunamaması halinde, sistemde yapılan araştırmalar sonucunda tespit edilen elektrik ve/veya doğalgaz aboneliğinin bulunduğu işyeri adreslerinde de yoklama yapılır. Yapılan yoklamalardan sonuç alınamaması halinde, yukarıda belirtilen hususları tespit etmek amacıyla; gerçek kişi mükelleflerde mükellefin, tüzel kişi mükelleflerde kanuni temsilcisinin (kanuni temsilci adresinde bulunamaması durumunda ortaklardan en az birinin) 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanununa göre oluşturulan Adres Kayıt Sisteminde yapılacak sorgulama ile tespit edilen yerleşim yeri (ikametgah) adresinde araştırma yapılır.

Ticari, zirai veya mesleki kazançlarından dolayı gerçek veya basit usulde vergilendirilen gelir vergisi mükelleflerinin, öncelikle işyeri adresinde yoklama yapılır. Mükellefin işyeri adresinde bulunamaması halinde, sistemde yapılan araştırmalar sonucunda mükellef adına tespit edilen elektrik ve/veya doğalgaz aboneliğinin bulunduğu işyeri adresinde yoklama yapılır.

Kurumlar vergisi mükellefiyeti bulunan tüzel kişi mükellefler nezdinde yapılacak yoklamalarda ise; kurumlar vergisi mükellefiyeti bulunan tüzel kişi mükelleflerin, öncelikle işyeri adresinde yoklama yapılır. Mükellef kurumun işyeri adresinde bulunamaması halinde, sistemde yapılan araştırmalar sonucunda mükellef kurum adına tespit edilen elektrik ve/veya doğalgaz aboneliğinin bulunduğu işyeri adresinde yoklama yapılır.

Re'sen terkin işlemi yapılacak mükelleflerle ilgili işyeri adresinde yapılacak yoklamalarda; faaliyetine devam edip etmediği, adreste bulunup bulunmadığı, bulunmuyorsa hangi tarihte ayrıldığı, faaliyetine başka bir adreste devam ediyorsa hangi tarihten itibaren yeni adreste faaliyette bulunduğu, adreste başkası faaliyet gösteriyorsa, hangi tarihten itibaren orada faaliyet gösterdiği, işyerinin yoklama tarihindeki durumu (kapalı, boş, yıkılmış vb.) tespit edilerek bu hususlara yoklama fişinde yer verilir.

Yapılan yoklamalardan sonuç alınamaması halinde; kurumlar vergisi mükellefiyeti bulunan tüzel kişi mükelleflerin kanuni temsilcilerinin adres kayıt sisteminden yapılacak sorgulama ile tespit edilen yerleşim yeri adresinde, kanuni temsilcinin adresinde bulunamaması halinde ise ortaklardan en az birinin adres kayıt sisteminden yapılacak sorgulama ile tespit edilen yerleşim yeri adresinde araştırma yapılacaktır. Resen terkin işlemi yapılacak mükelleflerle ilgili yerleşim yeri adresinde yapılacak araştırmalarda; faaliyetine devam edip etmediği, faaliyetine başka bir adreste devam ediyorsa hangi tarihten itibaren yeni adreste faaliyette bulunduğu tespit edilerek bu hususlara, düzenlenecek tutanakta/yoklama fişinde yer verilecektir.

Yapılan yoklama ve araştırmalar sonucunda, işini terk ettiği tespit edilen, bilinen adreslerinde bulunamayan ve başka bir adreste de faaliyetine devam ettiğine dair bilgi edinilemeyen kurumlar vergisi mükellefiyeti bulunan tüzel kişiliğın; işini terk ettiği tarihin kamu kurum ve kuruluşları tarafından tutulan kayıt ve siciller veya diğer kanaat getirici vesikalarla tespit edilmesi halinde bu tarih itibarıyla, işini terk ettiği tarihin kanaat getirici vesikalarla tespit edilememesi durumunda ise aylık veya üç aylık olarak verilen en son beyannamesinin içerdiği dönem sonu itibarıyla mükellefiyet kayıtlarının terkin edilmesi gerekmektedir.

Mükellefiyet kayıtları terkin edilen mükelleflerden faaliyetine devam ettiği tespit edilenler hakkında yapılacak işlemler ise; işbu İç Genelgede yer alan esaslara uygun olarak mükellefiyet kaydı terkin edilen mükelleflerden; faaliyetlerine başka bir adreste devam ettiği tespit edilenlerin mükellefiyet kaydı mükellefiyetin terkin edildiği tarihten itibaren, yeniden faaliyete geçtikleri tespit edilenlerin mükellefiyet kaydı yeniden faaliyete geçtikleri tarihten itibaren, tasfiyeye tabi tutuldukları tespit edilenlerin mükellefiyet kaydı tasfiyeye girildiği tarihten itibaren yeniden tesis edileceği" belirtilmiştir.

T.C.
İZMİR
2. VERGİ MAHKEMESİ

ESAS NO : 2024/127

